

การประเมินค่าข้อได้เปรียบท่องนิคมอุตสาหกรรมนานครก่อนและหลังการตัดสินใจ
ของผู้ประกอบการในการตั้งโรงงาน

นางนฤมล ชุมกุลชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริญาณอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาภูมิศาสตร์

คณะศิลปศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-762-8

ลิขสิทธิ์ของนักศิลปศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I113450X

EVALUATION OF THE ADVANTAGES OF THE NAVA NAKHON INDUSTRIAL
ESTATE BEFORE AND AFTER MANUFACTURERS' DECISION-MAKING

ABOUT LOCATION

Mrs. Nareumon Chompunuj

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Geography

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-762-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินค่าข้อได้เปรียบของนิคมอุตสาหกรรมนานาเครื่องและ
หลังการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการตั้งโรงงาน

โดย

นางนฤมล ชุมกุลชัย

ภาควิชา

ภูมิศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ปานกลางค์ ณ อยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นล่วงหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ภาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นัตรชัย พงศ์ประษุร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปานกลางค์ ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดวงพร นพคุณ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรศักดิ์ ศิริไนนูลย์ลินธ์)

พิมพ์ด้นฉบับบทด้วยอวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

นฤมล ชุมกุนช : การประเมินค่าข้อได้เปรียบของนิคมอุตสาหกรรมนวนครก่อนและหลังการตัดสินใจด้านที่ตั้ง (EVALUATION OF THE ADVANTAGES OF THE NAVA NAKHON INDUSTRIAL ESTATE BEFORE AND AFTER MANUFACTURERS DECISION-MAKING ABOUT LOCATION) อ.พรีกษา : รศ.น.โรม ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา, 153 หน้า.
ISBN 974-583-762-8

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ ประการแรก เพื่อบรรลุนความต้องการของนิคมอุตสาหกรรมนวนครก่อนและหลังการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการตั้งโรงงาน ประการที่สอง เพื่อศึกษาความแตกต่างของการประเมินค่าข้อได้เปรียบของนิคมอุตสาหกรรมนวนครก่อนและหลังการตัดสินใจตั้งโรงงาน รวมทั้งเปรียบเทียบรูปแบบการประเมินค่าระหว่างกลุ่มโรงงานต่าง ๆ ด้วย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังบริษัทโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 210 แห่ง แต่แบบสอบถามที่ส่งกลับมาเพียง 79 ฉบับเท่านั้นที่จัดว่าใช้ประโยชน์ได้ จากการวิเคราะห์ที่ใช้ t-test เป็นวิธีการทางสถิติหลัก พบว่ามีปัจจัยที่เป็นข้อได้เปรียบของนิคมอุตสาหกรรมนวนครมี 5 ประการ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญที่ผู้ประกอบการประเมินค่า ได้แก่ ด้านสาธารณูปโภค ด้านการบริการ ด้านที่ดินและโรงงาน ด้านความเชื่อมโยงภายนอกนิคมอุตสาหกรรมนวนคร และด้านความเชื่อมโยงภายนอกนิคมอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังพบว่า นักอุตสาหกรรมประเมินค่าข้อได้เปรียบก่อนการตัดสินใจสูงกว่าหลังการตัดสินใจ อย่างไรก็ตาม ไม่ปรากฏว่ารูปแบบการประเมินค่าก่อนและหลังการตัดสินใจมีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มโรงงาน

ศูนย์วิทยบริการ
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ภาควิชา ภูมิศาสตร์
สาขาวิชา ภูมิศาสตร์
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต ๗๖๘๙ ๑๒๓๔
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๔๕๖๗ ๑
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

: MAJOR
KEY WORD:

NAREUMON CHOMPNUJ : EVALUATION OF THE ADVANTAGES OF THE NAVA NAKHON INDUSTRIAL ESTATE BEFORE AND AFTER MANUFACTURERS' DECISION-MAKING ABOUT LOCATION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. NAROTE PALAKAWINGSE NA AYUDHYA, 153 pp. ISBN 974-583-762-8

This thesis has two main objectives: firstly, to evaluate the advantages of Nava Nakhon industrial estate as judged by manufacturers before and after making locational decision and secondly, to measure the differences between these pre-and post-evaluations and to compare the patterns of evaluation among different manufacturing groups. Of the 210 questionnaires dispatched to factory population in the estate, only 79 responses were classified as usable. Using the t-test as the main statistical method, the analysis reveals five advantages of the Nava Nakhon industrial estate being, in order of importance, public utilities, services, land and building, internal and external linkages with respect to the estate. In addition, it is found that the same advantages were usually rated by manufacturers to be favourable before making locational decision but less so after such were made. No difference, however, is detected among manufacturing groups in the patterns of pre-and post-evaluation.

ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....
ปีการศึกษา.....

ภูมิศาสตร์
ภูมิศาสตร์
ภาษาไทย

ถ่ายมือชื่อนิสิต.....
ถ่ายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ถ่ายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

๒๕๓๖

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยมจาก รองศาสตราจารย์ นิรัตม์ ปาลกะวงศ์ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กราบแทน้ำ ตรวจแก้ไข ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอดมา และขอแสดงให้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกคนในสำนักงานอุดสาหกรรมจังหวัดปทุมธานีในความอนุเคราะห์ ข้อมูล คุณวิทย์ ชุมกุนช์ และคุณประวิณ์มัย ชุมกุนช์ ที่ได้ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอจนสำเร็จการศึกษา

ท้ายที่ ผู้วิจัยได้ขอกราบขอบพระคุณ มารดา ใน การสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย หากริที ชุมกุนช์ มีประ โยชน์ ขออุทิศเป็นกุศลแก่บิดาผู้ล่วงลับไปแล้ว

ณัมล ชุมกุนช์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๓
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๔
กิจกรรมประจำ.....	๘
สารนี้ตราง.....	๙
สารบัญรูป	๙
สารบัญแผนที่ประกอบ	๑๐

บทที่

1 บทนำ	1
บทนำและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
วิธีการศึกษา	6
การวิเคราะห์ข้อมูล	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2 แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวข้อง.....	9
ความนำ	9
แนวความคิด ทฤษฎี	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
งานวิจัยภายในประเทศ	20
งานวิจัยในต่างประเทศ	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	ลักษณะทั่วไปของนิคมอุตสาหกรรม	26
	ความหมายของนิคมอุตสาหกรรม	26
	การจัดประเทชของนิคมอุตสาหกรรม	28
	ประวัติความเป็นมาของนิคมอุตสาหกรรม	32
	ความเป็นมาของนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทย	34
4	พื้นที่ศึกษา	44
	จังหวัดปทุมธานี	44
	อำเภอคลองหลวง	56
	นิคมอุตสาหกรรมนานนคร	69
	ลักษณะทั่วไปของนิคมอุตสาหกรรมนานนคร	70
	วัตถุประสงค์ของนิคมอุตสาหกรรมนานนคร	72
	สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ในนิคมอุตสาหกรรมนานนคร	75
	สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ	81
5	วิธีดำเนินการวิจัย	90
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	90
	การสร้างเครื่องมือและลักษณะของเครื่องมือ	90
	การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ	91
	การรวบรวมข้อมูล	92
	การวิเคราะห์ข้อมูล	93
6	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
	สภาพทั่วไปของโรงงาน	95
	การประเมินค่าข้อได้เปรียบของนิคมอุตสาหกรรมนานนคร	105

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
7 สรุปผลการวิจัย และการเสนอแนะ	121
สรุปผลการวิจัย.....	121
อภิปรายผลการวิจัย.....	122
ข้อเสนอแนะ	125
รายการอ้างอิง	126
ภาคผนวก.....	131
ประวัติผู้เขียน.....	153

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดปทุมธานี	49
2 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดปทุมธานี	55
3 พื้นที่กิจกรรมแยกเป็นอำเภอในจังหวัดปทุมธานี	60
4 จำนวนลักษณะการแบ่งแยกเป็นอำเภอในจังหวัดปทุมธานี	61
5 จำนวนผู้เสียชีวิตและถูกฆ่า ปี พ.ศ.2531	62
6 จำนวนแรงงานแยกรายอำเภอในจังหวัดปทุมธานี	67
7 จำนวนโรงงาน แรงงาน และรายอำเภอในจังหวัดปทุมธานี ปี พ.ศ. 2525	68
8 การใช้เนื้อที่ในนิคมอุตสาหกรรมนคร	77
9 การลงทุนของชาวไทย และชาวต่างประเทศในในนิคมอุตสาหกรรม นคร	80
10 การจำแนกโรงงานตามประวัติการศึกษาข้อมูลก่อนการตัดสินใจตั้ง ¹ โรงงาน	96
11 การจำแนกโรงงานตามอายุโรงงาน	96
12 การจำแนกโรงงานตามฐานะทางกฎหมาย	97
13 การจำแนกโรงงานตามขนาดของเนื้อที่อาคาร	98
14 จำนวนโรงงานจำแนกตามเงินทุนจดทะเบียน	99
15 จำนวนโรงงานจำแนกตามแรงงาน	100
16 จำนวนโรงงานจำแนกตามประเภทลินค์พลิต	101
17 จำนวนโรงงานจำแนกตามตลาดและแหล่งวัสดุคง	102
18 จำนวนโรงงานจำแนกตามวิธีการขนส่งสินค้าและวัสดุคง	103
19 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการประเมินค่าความคาดหวังก่อนตั้ง ¹ โรงงานกับการประเมินค่าความเป็นจริงในปัจจุบันด้านที่ดินและโรงงาน	105
20 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการประเมินค่าความคาดหวังก่อนตั้ง ¹ โรงงานกับการประเมินค่าความเป็นจริงในปัจจุบันด้านสาธารณูปโภค..	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการประมีนค่าความคาดหวังก่อนตั้ง โครงงานกับการประมีนค่าความเป็นจริงในปัจจุบันด้านความเชื่อมโยง ภายนอกนิคมอุตสาหกรรมนานคร	108
22	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการประมีนค่าความคาดหวังก่อนตั้ง โครงงานกับการประมีนค่าความเป็นจริงในปัจจุบันด้านความเชื่อมโยง ภายในนิคมอุตสาหกรรมนานคร	110
23	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการประมีนค่าความคาดหวังก่อนตั้ง โครงงานกับการประมีนค่าความเป็นจริงในปัจจุบันด้านการบริการจาก นิคมอุตสาหกรรมนานคร	112
24	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการประมีนค่าความคาดหวังกับการ ประมีนค่าความเป็นจริงของกลุ่มอายุอาชาร	114
25	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการประมีนค่าความคาดหวังกับการ ประมีนค่าความเป็นจริงของกลุ่มนี้อีกโครงงาน	116
26	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการประมีนค่าความคาดหวังกับการ ประมีนค่าความเป็นจริงของกลุ่มเงินทุน	117
27	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการประมีนค่าความคาดหวังกับการ ประมีนค่าความเป็นจริงของกลุ่มคนงาน	119

ก ล ุ ่ ม ย า ท ร า ง น า น ค ร

จ ุ ฬ า ง ร ณ์ มหา วิ ทย า ล ัย

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

1	ทฤษฎีของเวเบอร์เกี่ยวกับผลกระทบของการรวมกลุ่มหน่วยกิจ
ต่อที่ตั้งหน่วย	11
2	รูปแบบที่ตั้งของแหล่งอุตสาหกรรมซึ่งได้รับประโยชน์จากการรวมตัว.	15

ศูนย์วิทยบรังษยการ
วุฒิสังกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนที่

แผนที่	หน้า
1 กําตั้งของจังหวัดปทุมธานี	46
2 อาณาเขตของจังหวัดปทุมธานี	47
3 เขตการปกครองในจังหวัดปทุมธานี	50
4 คลองในจังหวัดปทุมธานี	52
5 เขตส่งเสริมการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรม	54
6 คลองและอาณาเขตอ่าวເກອຄລອງໜລວງຈັງຫວັດປຖມຈານີ	57
7 การปกครองในอ่าวເກອຄລອງໜລວງຈັງຫວັດປຖມຈານີ	58
8 เขตอุตสาหกรรมรังสิต ในตำบลคลองหนึ่ง อ่าวເກອຄລອງໜລວງ ຈັງຫວັດປຖມຈານີ	64
9 การกระจายของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตอุตสาหกรรมรังสิต	65
10 กําตั้งเบรียบเทียบของนิคมอุตสาหกรรมนานคร	71
11 อาณาเขตติดต่อของนิคมอุตสาหกรรมนานคร	73
12 เส้นทางคมนาคมรอบนิคมอุตสาหกรรมนานคร	74
13 แผนผังนิคมอุตสาหกรรมนานคร	78

ศูนย์วิทยบริพาร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย